

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
UNIVERSITY OF CRETE

ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Άγιος Νικόλαος 10-10-2025

Στη Νεάπολη η έδρα του νέου Κέντρου Μεσαιωνικής και Νεότερης Ιστορίας και Αρχαιολογίας Λασιθίου

Δεκτή η πρόταση του Δήμου Αγίου Νικολάου από το Πανεπιστήμιο Κρήτης

Η ίδρυση του νέου Κέντρου Μεσαιωνικής και Νεότερης Ιστορίας και Αρχαιολογίας Λασιθίου που θα έχει έδρα τη Νεάπολη και θα λειτουργήσει μέσα από τη συνεργασία του Πανεπιστημίου Κρήτης και του Δήμου Αγίου Νικολάου, επισφραγίστηκε μετά από τις συναντήσεις που είχε αντιπροσωπεία του Πανεπιστημίου και του Δήμου στην ιστορική πρωτεύουσα του Δήμου Αγίου Νικολάου την Παρασκευή 10 Οκτωβρίου 2025.

Μετά την σχετική εισήγηση του Δημάρχου Αγίου Νικολάου Μανώλη Μενεγάκη, που ενέκρινε αρχικά το Δημοτικό Συμβούλιο και εν συνεχεία αποδέχτηκε το Πανεπιστήμιο Κρήτης, ο χώρος αυτός θα είναι αφιερωμένος στη διατήρηση, προβολή και ανάδειξη της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιάς όλου του Μιραμπέλλου.

Με την έναρξη της λειτουργίας του εκεί θα φιλοξενηθούν εκπαιδευτικές, επιστημονικές και ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης - με μεγαλύτερη στόχευση στη μεσαιωνική και τη νεότερη περίοδο, για τις οποίες η περιοχή προσφέρει πλούσιο κτιριακό απόθεμα, μεγάλο εύρος αρχαιολογικών ευρημάτων, κ.ά.. Ενώ θα υπάρξει επίσης, μεταξύ άλλων, και διασύνδεση του Κέντρου με τα Γενικά Αρχεία του Κράτους (Γ.Α.Κ.) που λειτουργούν στη Νεάπολη, για τη διευκόλυνση της έρευνας στον αντίστοιχο τομέα, αλλά και με τις αρχαιολογικές δραστηριότητες του Πανεπιστημίου Κρήτης που είναι εν εξελίξει στην περιοχή.

Φιλοδοξώντας έτσι να αποτελέσει έναν “φάρο” πολιτισμού για την ευρύτερη περιοχή του Δήμου αλλά και ολόκληρου του νομού Λασιθίου και της Κρήτης και να καταστεί σημείο συνάντησης για πολίτες όλων των ηλικιών, συμβάλλοντας έτσι στην περαιτέρω ανάπτυξη και ενίσχυση του τόπου.

Παρόντες στις συναντήσεις εκ μέρους του Πανεπιστημίου Κρήτης ήταν: ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κρήτης Καθηγητής Γεώργιος Μ. Κοντάκης, το μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης του Πανεπιστημίου Κρήτης και Πρόεδρος του Δ.Σ. και Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας Αξιοποίησης και Διαχείρισης Περιουσίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, Καθηγητής Μιχαήλ Παυλίδης, η Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας Αναπλ. Καθηγήτρια Ελευθερία Ζέη και ο Σύμβουλος των Πρυτανικών Αρχών του Πανεπιστημίου Κρήτης Νίκος Κοκκίνης.

Εκ μέρους του Δήμου Αγίου Νικολάου παραβρέθηκαν: η Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Αγίου Νικολάου Σοφία Καραμανώλη που εκπροσώπησε και τον Δήμαρχο Αγίου Νικολάου Μανώλη Μενεγάκη που απουσίαζε στην Αθήνα λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων, οι Αντιδήμαρχοι Μαρία Γάλλου, Γεωργία Πολυχρονάκη, Νίκος Καμινογιαννάκης, οι Ειδικοί Σύμβουλοι του Δημάρχου Γιώργος Καφφετζάκης, Αλέκος Αλεξανδράκης, ο πρόεδρος της Δημοτικής Κοινότητας Νεάπολης Δημήτρης Γαλανάκης, η δημοτική σύμβουλος Δέσπω Καρνιαδάκη και οι τοπικοί σύμβουλοι της Δ.Κ. Γιάννης Μηναδάκης και Μανώλης Σπανάκης.

Παραβρέθηκαν επίσης ο Αντιπεριφερειάρχης Λασιθίου Γιάννης Ανδρουλάκης και η Πρόεδρος της Πολιτιστικής και Λαογραφικής Εταιρείας Απάνω Μιραμπέλλου Μαρία Κωστάκη.

Αρχικά, στη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε, σε ιδιαίτερα θετικό κλίμα, στα γραφεία της Ιεράς Μητροπόλεως Πέτρας και Χερρονήσου, ο Σεβασμιώτατος κ. Γεράσιμος εξέφρασε τη στήριξη της τοπικής Εκκλησίας στο εγχείρημα με κάθε πρόσφορο τρόπο.

Ακολούθησε σύσκεψη στα γραφεία της Δημοτικής Κοινότητας Νεάπολης, όπου έγινε διευρυμένη συζήτηση παρουσία του προέδρου και τοπικών συμβούλων της Δ.Κ., ενώ οι αντιπροσωπείες Δήμου και Πανεπιστημίου εν συνεχεία επισκέφθηκαν και προτεινόμενους χώρους για τη στέγαση του νεοιδρυθέντος Κέντρου εντός της Νεάπολης. Όπως η «οικία Φθενάκη» που προορίζεται να φιλοξενήσει τη Διοίκηση του Κέντρου.

Όπως προέκυψε και από τις συζητήσεις που έλαβαν χώρα, πρόθεση του Πανεπιστημίου Κρήτης είναι στο Κέντρο Μεσαιωνικής και Νεότερης Ιστορίας και Αρχαιολογίας στη Νεάπολη να πραγματοποιηθούν από το προσεχές χρονικό διάστημα πλήθος δραστηριοτήτων, όπως προγράμματα Erasmus, εργαστήρια υποψηφίων διδακτόρων, φθινοπωρινά σχολεία με Έλληνες και ξένους φοιτητές.

Επίσης, σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης θα διοργανωθούν εκπαιδευτικές επισκέψεις σχολείων της περιοχής με διαδραστικές παρουσιάσεις, κ.ά..

Όπως δήλωσε σχετικά ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κρήτης Καθηγητής Γεώργιος Μ. Κοντάκης: *«Το Κέντρο που θα λειτουργήσει στη Νεάπολη, θα μελετήσει και θα αναδείξει την ιστορία και τον πολιτισμό σε τοπικό επίπεδο αλλά και ευρύτερα. Στην*

προσπάθεια αυτή θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη κ. Γεράσιμο, τον Δήμο Αγίου Νικολάου, την Π.Ε Λασιθίου και πιο πολύ από όλους την τοπική κοινωνία για την συμπαράσταση και βοήθεια για την υλοποίηση του σκοπού. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης σε συνεργασία με τον τοπική κοινωνία στο επόμενο χρονικό διάστημα θα παρουσιάσει τις συγκεκριμένες δράσεις σε επίπεδο ιστορίας και πολιτισμού».

Ο Δήμαρχος Αγίου Νικολάου Μανώλης Μενεγάκης δήλωσε σχετικά: *«Η ίδρυση του Κέντρου Μεσαιωνικής και Νεότερης Ιστορίας και Αρχαιολογίας Λασιθίου που θα έχει έδρα τη Νεάπολη αποτελεί σημείο αναφοράς για τον Δήμο μας και επισφραγίζει μια συνεργασία που βασίζεται στην αμοιβαία εκτίμηση, το κοινό όραμα και την πίστη στη δύναμη της γνώσης και του πολιτισμού. Η επισημοποίηση της συνεργασίας μας αποτελεί ένα σημαντικό βήμα για τον τόπο μας — μια πράξη ευθύνης απέναντι στο παρελθόν και μια επένδυση στο μέλλον. Το Κέντρο αυτό θα αποτελέσει σημείο αναφοράς για την έρευνα, την εκπαίδευση και τον πολιτισμό, αναδεικνύοντας τη μακραίωνη ιστορία και τον πλούτο της περιοχής μας. Εκ μέρους του Δήμου Αγίου Νικολάου, εκφράζω τις θερμές μου ευχαριστίες προς τον Πρύτανη και τους συνεργάτες του για τη στήριξη και τη διάθεσή τους να προχωρήσουμε μαζί σε αυτό το κοινό όραμα».*

Η Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Αγίου Νικολάου Σοφία Καραμανώλη ανέφερε: *«Σήμερα είναι μια ιδιαίτερα σημαντική μέρα για τον Δήμο Αγίου Νικολάου, με το ξεκίνημα της παρουσίας του Πανεπιστημίου Κρήτης στην περιοχή μέσω της ίδρυσης του Κέντρου στη Νεάπολη. Κάτι που κάνει πράξη και το διαχρονικό αίτημα της τοπικής κοινωνίας για συνεργασία με Ανώτατο Ίδρυμα και μάλιστα σε ερευνητικό επίπεδο. Ευχή μας είναι να προχωρήσουν όλα με τον καλύτερο δυνατό τρόπο».*

Η Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Αναπλ. Καθηγήτρια Ελευθερία Ζέη τόνισε ότι: *«Η Νεάπολη είναι μια περιοχή όπου το Πανεπιστήμιο έχει επενδύσει ερευνητικά και επιστημονικά και είναι πολύ θετική για εμάς η ιδέα να κάνουμε εδώ κάτι πιο μόνιμο, που θα έχει και σχέση με τους τοπικούς φορείς όπως η Εφορεία Αρχαιοτήτων Λασιθίου, τα Γ.Α.Κ., το Λαογραφικό Μουσείο. Κάθε τόπος της Νεάπολης είναι ένα ιστορικό σημείο όπου μπορούμε να επενδύσουμε, σε σύμπραξη και με την τοπική κοινωνία».*

Ο Αντιπεριφερειάρχης Λασιθίου Γιάννης Ανδρουλάκης εξέφρασε τη διάθεση της Περιφέρειας Κρήτης να στηρίζει το εγχείρημα λέγοντας ότι το Κέντρο αυτό *«δημιουργεί όχι μόνο μια αμφίδρομη σχέση με την περιοχή μας αλλά και την διασύνδεση με την ακαδημαϊκή κοινότητα και τους φοιτητές που θα φιλοξενούνται στο εξής εδώ ως ερευνητές και θα δημιουργήσουν προοπτικές ανάδειξης της περιοχής».*

Από την πλευρά του ο Σύμβουλος των Πρυτανικών Αρχών του Πανεπιστημίου Κρήτης Νίκος Κοκκίνης ανέφερε ότι: *«Η ολοκλήρωση της προσπάθειας για την ίδρυση του Κέντρου Μεσαιωνικής και Νεότερης Ιστορίας και Αρχαιολογίας στη Νεάπολη, θα συμβάλει στο να αναπτυχθεί στην περιοχή έντονη ιστορική και πολιτιστική δραστηριότητα το επόμενο διάστημα. Σήμερα επιβεβαιώνεται η βούληση του Πανεπιστημίου, το οποίο ευχαριστούμε αλλά και η βούληση της τοπικής κοινωνίας, η οποία με κάθε τρόπο θα ταυτιστεί και θα υποστηρίξει αυτή την προσπάθεια».*